

Collegial-Tidende for Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 18. Den 30te April 1803.

Købt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

Med allernaadigst Resolution af 22 d. M. har Hs. Majestæt bifaldet et medicinsk-chirurgisk Sundheds-Collegiums Oprettelse, som under det danske Cancellies Overbestyrelse skal have Tilsyn med alt, hvad til Medicinal-Politiet ansees henhørende.

Dets Pligter og Rettigheder blive indtil videre de samme, som efter Forordningen af 9 April 1740 og Foundationen af 22 Juni 1785 hidtil adskilte have været paalagte og tilstaaede Collegium Medicum og det chirurgiske Academie. Dette Collegium skal gjøre Hs. Majestæt, igjennem Cancelliet, Forslag om de Embeders Besættelse, som henhøre under dets Virkefæde,

Me.

Medici om de medicinske og Chirurgi om de chirurgiske Embeder: saavel Jordemoder-Commissionen som Quarantaine-Commissionen skal forenes med dette Sundheds-Collegium, saaledes at sidstnævnte Commissions-Medlemmer ikkun tiltræde Collegiet, naar Sager, Quarantaine-Bæsenet betræffende, skulle afhandles og afgjøres. Dette Collegium skal bestaae af et lige Antal af Medici og Chirurgi: til dets Medlemmer ere udnævnte samtlige nuværende Collegii Medici, det chirurgiske Academies og Jordemoder-Commissionens Medlemmer, samt den lægekyndige Borgemeester i Kjøbenhavn, Doctor Wang, Over-Chirurg og Directeur ved Søe- og Væsthuset, L. F. Falkenthal, og Adjunct ved det chirurgiske Academie, Regiments-Chirurg J. H. W. Giesemann.

Efterat Cancelliet, fra den under 4 Decbr. 1799 nedsatte Commission for at overveie, hvorledes og paa hvad Sted her i Staden et Raad- Dom- og Arresthuus kunde opføres m. v., har modtaget en Forestilling denne Sag betræffende, tilligemed de af Bygmesteren Professor Hansen i denne Henseende forfattede Tegninger og Forslag, har fornævnte Collegium forelagt Hs. Majestæt denne Sag, hvorpaa det har behaget Allerhøiøstamme, under 21 d. M., at resolve saaledes:

"Ligesom Vi af Commissionens Os, af det danske Cancellie, allerunderdanigst forelagte Beretning, med
 aller-

allerhøieste Tilfredshed have seet, at den har iagttaget og udført, hvad der, ved Commissorial-Besalningen var den paalagt, saa approbere Vi ogsaa herved de af Professor Hansen forfattede Tegninger til et Raad- og Domhuus samt derved værende Arresthuus med de Forandringer, som af Commissionen ere foreslaaede. I øvrigt ville Vi, at Tilsynet saavel med Opførelsen af Raad- og Domhuset, som og af det Slot, hvilket Vi, i Stedet for det afbrændte Christiansborg, have besluttet at lade bygge, skal overdrages den Commission, som Vi dertil ville udnævne."

Magistraten i Slagelse har anholdt om Confirmation paa følgende Artikler for det der i Byen værende Liigbærer-Laug.

§ 1. Liig-Lauget skal bestaae af 12 Liigbærere, hvilke besættes af Magistraten; og, skulde flere end disse ved een eller anden Leilighed forlanges, maa Lauget selv anskaffe samme. Men, naar nogen af Liigbærerne dør, eller paa anden Maade gaaer ud af Lauget, skal saadant strax anmeldes for Magistraten, paa det at af samme strax, i den Afgaaedes Sted, kan blive antaget en anden dertil duelig Mand.

§ 2. Liig-Lauget skal have en Formand, til hvem Bedkommende kunne henvende sig, naar noget Liig skal

skal bæres til Jorden, hvilken ligeledes antages af Magistraten. Dennes Pligt skal være, at tilsiige de øvrige i Lauget, modtage Betalingen for Liigbæringen, og derfor at gjøre Rigtighed, samt i øvrigt at iagttage alt, hvad der til god Skik og Orden i Lauget udfordres.

§ 3. Lauget skal alene være berettiget til at bortbære alle Liig i Elagelse, hvad enten de henhøre til Borgerkabet eller andre Byens Indvaanere (de Militaire alene undtagne) uden at nogen i denne deres Rettighed skal kunne gjøre dem Indgreb; dog, dersom de borgerlige Militaire eller andre skulde forlange selv at bortbære deres Liig, skal det være dem usformeent, men LiigLauget maa derfor intet i deres Rettighed afgaae.

§ 4. Naar Liig skulle bortbæres, da skulle Liigbærerne indfinde sig paa den ved Tilsigelsen bestemte Tid med anstændige sorte Klæder og Kapper, samt opføre sig sammelig og ordentligt.

§ 5. Hvad angaaer Betalingen for Liigs Bortbærelse (hvortil ikke maa bruges mindre end 6 Liigbærere, naar det er et fuldvorent Liig, og ei af Lauget paaستاes flere end 12, men til Børn paa 2 Aar og derunder ikkun 2 Bærere, og til Børn fra 2 til 10 Aar 4 Bærere, hvorimod de ældre end 10 Aar skulle anses som Vorne) da bestemmes samme saaledes:

a) naar et Liig sættes i en aaben Begravelse i Kirken,
for hver Bærer 2 R. . M. . Sk.

b)

b) naar Liget begravet i Kirken, for hver Bærer
1 R. 3 M. . Sk.

c) naar Liget bæres i Hænderne, samt
begraves paa Kirkegaarden, og der
ringes med Klokkerne, for hver Bæ-
rer I — . — . —

d) naar Liget begravet paa Kirkegaar-
den, uden Klokkernes Ringning, for
hver Bærer — 4 — . —

e) naar Liget bæres paa den store
Ligbaare, og der ringes med Klok-
kerne, for hver Bærer — 4 — . —

f) naar Liget bæres paa den store Lig-
baare, uden Klokkernes Ringning,
for hver Bærer — 3 — . —

g) naar Liget bæres paa den lille Lig-
baare, for hver Bærer — 2 — . —

h) for Vorn, saaledes som ovennævnt,
skal i Almindelighed betales, naar
Ligbærerne forlanges, for hver Bæ-
rer — 4 — . —

§ 6. De, som dør i Fattighuse, eller nyde Al-
misse fra Fattigvæsenets Side, eller hvis Efterladenskæ-
ber ere saa ringe, at Begravelses-Omkostningerne ei
deraf kunne udredes, skal Lauget være pligtigt at bort-
bære uden Betaling.

§ 7. Formanden, som skal være nærværende ved hvert Liigs Bortførelse, skal for sin Umag nyde en dobbelt Liigbærer Portion, i det ved 5te § bestemte Forhold.

§ 8. Naar Liigbærerne forlanges, for at bringe et Liig fra eet Sted til et andet i Byen, for fra sidste Sted at bisættes eller begravnes, da skal for hver Liigbærer betales 2 Rdlr.

Efterat de fornødne Oplysninger i den Henseende have været indhentede, ere disse Artikler, under 29 f. M., allernaadigst confimerede, dog med følgende Forandringer i sammes 5te §.

1. At til at bortbære Liig af unge Mennesker, fra 10 Aars Alder og indtil de ere confimerede, ei maae betales til flere end 6 Bærere;

2. at, naar et Liig bortbæres paa den lille Liigbaare, hver Liigbærer kun bør nyde 1 Mk. 8 Sk.; og

3. at, for at bortbære Børn af uconfimerede Personer, hver Liigbærer ligeledes kun bør nyde 1 Mk. 8 Sk.

F u n d a t s.

For det af afgangne Handlskhandler J. M. Vahn i Odense stiftede Legatum for fattige Mænd og Enker er af Executores Testamenti forfattet følgende Fundats. *)

I. Af

*) See Collegial-Tidenden d. A. No. 17. S. 258.

1. Af Testator er givet 20,000 Rdlr. til Hjælp og Understøttelse for Fattige af begge Kjøen paa denne Maade:

- a) Af 12,000 Rdlr. skulde Renterne uddeles lige imellem 24 af Odense Byes fattige, trængende, nødlidende og især syge og sengeliggende borgerlige Enker, som føre et sikkeligt Liv og Levnet.
- b) Af 8000 Rdlr. skulde Renterne uddeles lige imellem 16 af Odense Byes meest trængende og nødlidende især syge og sengeliggende gamle Mænd og Borgere, som ikke kan arbejde og ingen Næring have, og som ei have nogen Hjælp og Tilstød, men for øvrigt føre et ordentligt og christeligt Liv og Levnet.

2. Til dette Legats Bestyrere ere af den Aføde indsatte Stiftamtmanden og Biskoppen, som Directeurer, og som Inspecteurer Magistraten og de 3 Sognepræster i Odense, samt 3 af Byens bedste Borgere, der foreslaaes af Magistraten og vælges og bestikkes af Stiftamtmanden og Biskoppen; hvilke een for alle og alle for een blive ansvarlige for Capitalen og sammes sikke Udsettelse.

3. Inspecteurerne, som bedst have Leilighed til at kjende Byens Fattige, overdrages at gjøre Forslag til Directeurerne paa de Fattige, som skal nyde Renterne af bemældte Legatum, og derhos anføre de Foreslaagnes Vilkaar og Omstændigheder, paa det at Directoren

ten.

teurerne tilfulde kan bedømme, hvor der bør nyde, i Overeensstemmelse med den Afdødes Villie og Bestemmelse, af Legatets Renter.

4. Uddelingen af Legatets Renter skeer af Inspecteurerne 2 Gange om Aaret paa Odense Raadstue, sidst i Juni og sidst i Decbr. Maaneder, naar Renterne af Capitalen ere indkomne, hvilke modtages af den eller dem af Inspecteurerne, som disse imellem sig selv, med Directeurernes Samtykke, dertil vælge. Og, for at befrie Bestyrerne for Udgifter, enten i Henseende til Legatets Capitals Opbydelse eller de Fattiges Tilføjelse, eller nye Protocollers Anskaffelse m. v., maa ved hver Uddeling tages af enhver Portion 8 Sk.

5. Udi en dertil indrettet og af den Afdødes Stervboe bekostet Protocol skal denne Fundats indføres, saa og Tid efter anden alle de Fattige, der nyde Legatets Renter, samt hver Termin deri anmærkes, hvor Legatets Capital er udestaaende og imod hvad Sikkerhed; ligesom og denne Protocol forevises Stiftamtmanden og Biskoppen til Paategning ved hvert Aars Udgang.

6. Denne Stiftelses Obligationer og Documenter, samt Distributs-Protoeollen nedlægges og bevares udi det paa den Afdødes Stervboes Bekostning anskaffede Egestab med de fornødne Laase og Lukkelse til behørig Sikkerhed forsynet, hvilket Skab, der bliver indrettet

rettet for den Nidodes 3de Stiftelser, skal staae paa Odense Raadstue.

7. Naar Directeurerne og Inspecteurerne have meddeelt Tilstaaelse for Modtagelsen af dette Legatum, paa Original-Fundatsen, læses samme ved Hveenboe Lands- ting og Odense Byeting, og derefter afleveres og tages i Bevaring ubi Stifts-Archivet, og en ligelydende Gjen- part deraf overleveres til Odense Byes Raadstue-Archiv.

F o r g i v n i n g.

Under 19 f. M. er, igjennem Departementet for de udenlandske Sager, udfærdiget en Declaration, hvor- ved Afgangsretten mellem Kongerigerne Danmark og Norge og de churhannoverske Lande er ophævet, af følgende Indhold: At Hs. Majestæt Kongen af Danmark o. s. v. er kommen overeens med Hs. kongl. Majestæt af Storbritannien og chursyrstelige Durchlauchtighed til Brunshvig-Lüneburg o. s. v., i Betragtning af de Bane- steligheder, som ere forbundne med de af omreisende eller bortreisende Indvaanere i Landet, ogsaa i Arvs og andre Tilfælde, hidtil fordrede Afgangspenge, at denne Afgangsret (der allerede i Aaret 1787, formedelt en da truffen Forening, blev ophævet mellem de Hs. Ma- jestæt Kongen af Danmark tilhørende Hertugdømmer Schlesvig og Holsteen med samtlige tyffe Lande, og de

Hs.

Ke. kongl. Majestæt af Storbritannien og hursf. Durchl. til Brunshvig-Lüneburg tilhørende samtlige tyske Lande) nu paa samme Maade skal være ganske og aldeles ophævet ogsaa mellem Kongerigerne Danmark og Norge paa den ene og fornævnte kongl. Storbritanniske hursfyrstelig-brunshvig-lüneburgske samtlige tyske Lande paa den anden Side, saa at der af de herværende Undersaatter, som for Fremtiden begive sig fra Kongerigerne Danmark og Norge med deres Gods og Boelig til de kongl. Storbritanniske tyske Lande, og ligeledes af de kongl. Storbritanniske Undersaatter fra de fornævnte tyske Stater, som herefter have Arv at have i Kongerigerne Danmark og Norge, og som transportere disse til formældte kongl. Storbritanniske tyske Lande, ei skal fordres eller tages nogen Afgift, Tiende eller Afgangs-Penge, af hvad Navn det end maatte være, og at denne gjensidige Ophævelse af fornævnte Afgangs-Penge skal udstrække sig ei alene paa Emigrations- og Arvs-Tilsælde, men ogsaa paa alle andre Tilsælde, i hvilke hidtil, efter Vedtægt eller per modum retorsionis, Erlæggelsen af disse Penge, under hvilket Navn det ogsaa kan være skeet, har været brugelig.

Blandet Efterretning.

Regler for Patienterne paa St. Hans Hospitals Sygekuer.

1. Paa Sygestuerne skal stedsse være Nolighed, Reenlighed, Orden og god Skik.
2. In-

2. Ingen maa understaae sig at foruroelige eller forarge andre ved bittre Ord, Skjælden, Banden, lidelig Tale, faade Fortællinger eller deslige, langt mindre hypp Trætte eller Slagsmaal.

3. De Medicamenter og andre Midler, Doctoren eller hans Assistent foreskriver, skal enhver Patient nøiagtigen bruge til de Tider, i de Portioner, og paa den Maade, han har bestemt.

4. Anden Mad eller Drikke, end den Reglementet indeholder, og Doctoren tillader, maa ingen nyde; Brændevin, som høistfadeligt for Patienterne, tilstedes dem aldrig. Det Forbud, som i den Henseende er bekjendtgjort i Hospitalet, gjaelder ogsaa og især for Patienterne.

5. Med Ild og Lys skulle Patienterne omgaaes forsigtigen, og staae til Ansvar, om nogen Fare eller Skade ved deres Forseelse forvoldes.

6. Ingen Patient maa laane eller bruge noget af en Andens Tøj. Heller ikke maa nogen kjøbe Tøj af en anden, eller sælge Tøj til en anden, eller forvanske Tøj for en anden.

7. Enhver skal henholde sig til sin egen Seng og dertil hørende Bord og Bænk. Især skulle de Patienter, som ere snattede, afholdes og afholde sig fra de andre, ikke sætte sig paa deres Senge, eller bruge af deres Klæder. Saa maa ikke heller nogen af de andre sætte

sætte sig paa de Nattesdes Senge, eller bruge af deres Klæder.

8. Uden Doctorens Tilladelse maa ingen Patient være af Sengen eller gaae ud i Luften.

9. Naar en Patient kan være oppe af Sengen, skal den selv rede eller være behjælpelig til at rede sin Seng, og holde reent om samme, samt til at rede de andres Senge og holde reent i Værelset.

10. Naar dem tillades at gaae ud i Luften, skal de være behjælpelige til, naar forlanges, at hente til og bortbringe fra deres Sygestue Mad, Drikke og andre Ting, som skulle hentes eller bortbæres.

11. Ingen, som kan foretage noget saadant Arbejde, som paa Sygestuerne kan finde Sted, maa fra den Tid, den kan begynde at arbejde og fremdeles, være ledig. Først og fornemmeligt skal den, naar det forlanges og tillades, lappe og vadske sit eget og andre Patienters Tøi: dernæst er den pligtig at lappe og stoppe Sygestuernes Linned, Gangklæder, Sengeklæder og deslige, saavidt behøves og forlanges; derefter gives den andet Arbejde for Hospitalet.

12. De Patienter, som betale selv for deres Kuur og Pleie, have Frihed til at vælge, hvilket Arbejde de ville, og for hvem de ville, saavidt Arbejdet kan passe for deres Tilstand og for Stedet. Arbejde de for Hospitalet, faae de derfor Betaling efter Billighed; de, som

som selv ikke betale for deres Kuur og Pleie, arbejde for Hospitalet uden Betaling, og til nogen Erstatning for den frie Kuur og Pleie, de nyde paa offentlig Bekostning.

13. Gangkonerne, hver paa sin Stue, skulle Patienterne agte og lyde, og ikke opsætte sig imod eller afvige fra, hvad de advare dem om, eller formane dem til; fornærmer hun dem, have de at klage til Doctoren.

14. End mere maae de agte og lyde Doctoren og hans Assistent i alt, hvad de befale dem til Jagttagelse paa Stuerne, og Inspecteuren i den Orden, som holdes udenfor Stuerne.

15. Dersom den Mad og Drikke, som dem gives, findes saa slet, at de billigen derover kunne klage, mælde de deres Klage for Gangkonerne eller for Doctoren, da det, hvorover de klage, tillige forevises.

16. Forseer nogen sig imod nogen af de foranstaaende Regler, antegnes enhver Forseelse ved Dag og Datum af Doctoren, som, sænd den udskrives, mælder det for Directionen.

17. Naar en Patient saaledes er kureret, at den kan udskrives, fremstilles den først for Directionen, som er underrettet om, hvorledes den har opført sig.

18. Har Patienten opført sig vel, vil Directionen søge, at hjælpe den, isald den trænger, og, i fornødent Fald, give den eet eller andet Stykke Linned eller andet Klædemon.

19. Har den opført sig slet, vil Directionen, efter Omstændighederne, sætte den i Mulket eller demme den for nogen Tid i Fattigvæsenets Tvangs- Arbeidshuus i Pusterviig, eller sørge for, at den tiltales og dommes ved Fattigvæsenets Politieret.

Den specielle Direction for St. Hans Hospital,
den 11 Februar 1803.

Malling. Pontoppidan. Jesen. Lövmund. Bang.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Bye og Raad-
stuefriver Embedet i Narhuus; en virkeligt Raadmands
Embedet sammesteds; Tryksilds Sognekald i Aggershuus
Stift, 120 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 29 April er
Sognepræsten for Sebbel Kloster og Lundbye Menig-
heder i Viborg Stift, H. H. Bloch, efter Ansøgning i
Raade og med Pension, entlediget fra sit Embed; Capel-
lan pro Persona ved Helliggeistes Menighed i Kjøben-
havn, P. N. Hesselberg, befuldmægtiget til Catechet ved Ni-
colai Menighed sammesteds; Professor Hist. Extraord.
ved Kjøbenhavns Universitet, L. Engelstoft, til at være
tillige

zillige 2den Bibliothek-Secretair ved det kongelige Bibliothek; Cand. Theol. S. Stork confirmeret til Sognepræst for Kjerte Menighed i Fyen; Cand. Theol. P. Herschend ligeledes til Personel-Capellan for Udbye Menighed i Sjælland. Den 22 April er Vysoged og Skriver, samt Beier og Maaler i Stagen, N. E. Ravnkilde, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra disse Embeder, og den 29de s. M. er den ham under 2den Juli 1790 meddeelte Bevilling, som Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, extenderet til Kjøbenhavn Hof- og Stadsret.

Under Generalitetet: Den 22 April er Second-Lieutenant v. Seidelin, af Livregimentet lette Dragoner, forundt Premier-Lieutenants Character; Fri-Corporalerne G. F. v. Strambou, af det sjællandske Infanterie-Regiment, N. F. v. Stricker, af Kongens Regiment, og H. T. Leganger, af Prinds Frederiks Regiment, beskikkede til Fændrikker, de tvende første ved deres resp. Regimenter og den sidste ved det bergenshusiske Infanterie-Regiment; Fændrik v. Søderberg, af Kongens Regiment, forflyttet i samme Egenkab til det 3die jydske Infanterie-Regiment; Premier-Lieutenant à la suite af Kronprindsens Regiment, v. Holten, efter Ansøgning, i Naade afskediget med Capitains Character; ved Kjøbenhavns borgerlige Militaire: Sergeant G. Busch beskikket til Regnskabsfører; Cand. Jur.

H. Lange til Auditeur, og Major af nordre Sjælandske Landværn-Regiment, C. v. Coldevia, til Exerceer-Inspecteur.

Under det udenlandske Departement: Den 22 April er General-Major Grev Danneskiold-Lowendal udnævnt til overordentlig Gesandt ved den bataviske Republik.

Under Admiralitetet: Den 15 April er Candidatus Chirurgia C. J. König ansat til Under-Chirurg ved 4de Division.

Under General-Toldkammeret: Den 20de April er Told- og Consumtions-Inspecteuren i Nyborg, J. Sviger, efter Ansøgning, i Naade entlediget, og Strøm-Inspecteuren sammesteds, Major Leschly, be-
fikket tillige til at være Told- og Consumtions-Inspecteur i Forstærktes Sted.

Under General-Postamtet: Den 20 April er Postmesteren i Rimmels, A. Piening, efter Ansøgning, i Naade entlediget, og i hans Sted udnævnt H. H. Radbruch til Postmester ved Befordringsvæsenet sammesteds.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de vidende Poster til Møge, de danske Provindser og Fæstningene.